בס"ד

מקור הברכה

חכמה ומוסר

עלון 714
דו שבועי

עלון בעניני פרשת השבוע, מוסר, הלכה, ואגדה. בראשות הרה"ג **אברהם טויל הכהן** שליט"א ראש הישיבה הגבוהה לבוגרי ישיבות קטנות מצטיינים וכולל אברכים - "**חכמה ומוסר**". פעיה"ק רכסים ת"ו, רח' התאנה 2 טל' - 9847363 - 04.

פרשת: נח.

"על "הירוקים" ושיטתם"

נשאלתי פעם, מה דעת היהדות - בבורות השורדת, ובצמאון לדעת, הופך כל שומר מצוות לדובר היהדות - לגבי ארגוני "הירוקים", שומרי הטבע והסביבה עד לקיצוניות. סיפרתי על איסור "בל תשחית את עצה", ועל "צער בעלי חיים, דאורייתא". אך לא, הובהר שהם הקצינו הרבה מעבר. הם מתנגדים לניסויים רפואיים בבעלי חיים, ולו כדי למצוא מזור למדווי בני האדם. מתנגדים לפשוט פרוות מבעלי חיים, ולו כדי לחמם או להדר מלבושי האדם. באיזו זכות, טוענים הם, משתרר האדם על בעלי החיים ומשעבדם לצרכיו, מתעמר בהם בכפיה! מה דעת היהדות על גישה זו?

תשובתי התמיהה: דוקא לשיטתם אינם צודקים. רק היהדות מבינה אותם! לשיטתם, אם האדם אינו אלא זן מזני בעלי החיים, מדוע לא ישתרר על אלו שתחתיו. וכי הציפור מתחשבת בתולעת, האם האריה מבקש רשות מהכבש, הנמר חס על הצבי? מדוע חייב האדם לחרוג משאר הברואים? לא לתשובה זו ציפו. ועל פי היהדות, שאלו. אהה, היהדות תובעת מהאדם אחריות כלפי הבריאה, הנתונה לחסדיו. ולציווי מפורש נצרך האדם, לרשות מיוחדת, כדי לשלוט בבעלי החיים: "ורדו בדגת הים ובעוף השמים ובכל חיה הרומשת על הארץ"! אלמלא רשות זו, אכן לא יכול היה לרכב על סוס או לגוז צמר הכבשה! וגם רשות זו לא שרירותית היא, אלא גילוי שהאדם הוא מבחר היצירה, והכל נברא לשימושו. לא זו בלבד, אלא שעדיין אין כאן אלא אדנות ורשות שעבוד, עדיין אין כאן היתר להרוג בעלי חיים ולאכול מבשרם! ממש כפי שמותר לאדון להעביד את עבדו, ואסור לו להרגם הזכות על חייהם של בעלי החיים, והרשות לאכול את בשרם, לא ניתנה לאדם הראשון ולצאצאיו, ולא נתחדשה אלא לנח, בפרשתנו: "כל רמש אשר הוא חי, לכם יהיה לאכלה". ופירשו חז"ל: לפי שהמבול השחית כל בשר, ולא ניצלו כל בעלי החיים אלא בזכות נח ותיבתו, והוא שזן אותם וכלכל אותם שנה שלמה בתיבה, לפיכך הותר לו אף ליהנות מבשרם.

לסיכום: מי שכופר חלילה בתורה ובעיניו אין מותר האדם מן הבהמה, מניין לו גדרים וסייגים, לשיטתו "כל דאלים גבר"... ומי שמודה בצוויה, יודע שהזהירה מפני צער בעלי חיים, ומפני השחתה לשמה. אבל הציבה את האדם בפיסגה, הצבה שתובעת ממנו התעלות, שעל ידה "הוא מתעלה, וכל העולם מתעלה עמו". וגם בעלי החיים מהם הוא נהנה ואת בשרם הוא אוכל, מתעלים על ידי כך ובאים לתיקונם, כפי שהאריכו בזה בספרי הקבלה!

האדם והמכונה

במדרש אמרו שבני דור הפלגה בנו את המגדל בכל הלהט, בהתלהבות עצומה. חדורים היו בקדחת עשיה. ואמרו: כשהיה אדם נופל מן הפיגום ומת, היו מתנחמים ואומרים: אין זו אבידה גדולה, מיד יימצא לו ממלא מקום. אבל כשהיה נשבר כלי עבודה היו מצטערים צער רב על הפיגור שיחול בעבודה, "ואם נפלה לבינה היו יושבים ובוכים, ואומרים: מתי תעלה אחרת תחתיה!"...

מובן, שבכוונת רבותינו להצביע על סולם ערכים מעוות, ולהתריע מפניו. על השקפה בה חיי אדם חשובים פחות מחיי המכונה. להוקיע גישה טכנוקרטית וקרה.

אבל אם נהיה כנים עם עצמנו, נווכח לדעת שהשקפה מעוותת וקלוקלת זו חדרה גם למקומות שאמורים היו לייצג את המוסריות והאנושיות במיטבה. המתבונן יראה, שזה אולי השוני הבולט ביותר בין החינוך החילוני לחינוך התורני. בתי ספר רבים שמים את הדגש על מבנים מפוארים, על חצר רחבת ידים ומדשאות מטופחות. על חדרי ספח, מעבדות ומחשבים. החינוך התורני אינו מזלזל בכל אלו - אבל אמון הוא על ההכרה שהעיקר אינם "כלי העבודה", העיקר הוא האדם. שעיקר תשומת הלב צריכה להנתן לתלמיד, לתחושותיו ורגשותיו, לבנין אישיותו ועיצוב המידות הטובות ונועם ההליכות!

יש הנהלות בבתי ספר רבים, המתפארות בהשגיהם הלימודיים - והדבר טוב הוא, נאה הוא, נפלא הוא. אבל השגיות זו, האם לא הסיטה את עיקר תשומת הלב מטיפוח התלמיד עצמו, מהקשבה למצוקותיו, הבנה לרגשותיו, עידודו והענקת חום ואור, דברים שאינם נמדדים במבחנים, אינם מושגים בציונים, אינם מתבטאים בתעודות הוקרה ממוסגרות המוצגות לראווה, אבל בונים הם את האישיות של התלמיד, מעצבים את דמותו ומאירים את חייו!

יש הורים המתפעלים ממבני בית הספר, מחדרי המחשבים ומהמעבדות שבו. אבל יתבוננו נא ויראו האם פני הילדים קורנים מאושר, האם הליכותיהם מעודנות, האם שפתם נקיה, כיצד לומדים הם להתייחס אל ההורים ואל המורים, אל המבוגרים מהם - ואז יחליטו לאן כדאי לשלוח את בניהם, ביד מי כדאי להפקיד את **האוצר היקר!**

פרשת: לך לך.

"הנבואה ואנחנו"

לפני שישים שנה היה הדבר. בלובן שברוסיה כיהן רב צעיר, תחת עינו הפקוחה וידו התקיפה של המשטר הקומוניסטי העריץ. כשהשלטונות הפסיקו את עבודתו של השוחט המקומי למד הרב לשחוט, והחל לשחוט עבור בני העיר. כשהשלטונות סגרו את המקוה, מצא דרך להכשיר את בריכת השחיה המקומית כמקוה טהרה. ושכנע את השלטונות - שלא ידעו על כך - לייחד שעות לרחצה נפרדת. אבל הרדיפות הלכו וגברו, משכורתו עוקלה, משפחתו גורשה מן הדירה, הוא נעצר שוב ושוב לחקירות טורדניות. הגירוש לסיביר הפך לענין של זמן. לא היתה עוד ברירה.

שערי ארץ ישראל היו חסומים, בשתדלנות קדחתנית הושגה אשרה לארצות הברית. שם התקבל בזרועות פתוחות, אך בידים ריקות... מעטות היו הישיבות, ומצבן בשפל המדרגה. אחד משוחרי טובתו דחק בו להסכים להיות משגיח כשרות בבית המטבחיים. שאם לא כן, הזהיר, צפוי הרב לרעב, פשוטו כמשמעו.

"אחכה עוד קצת", השיב הרב, הגאון רבי משה פיינשטיין, "אולי יזדמן לי מקום תורה".

והוא הוזמן להיות ראש ישיבת "תפארת ירושלים", תפקיד אותו מילא כיובל שנים. משם היה בין מניחי היסודות למהפך הגדול של פריחת התורה באמריקה, והיה לפוסק הדור ולדמות נערצת. רק לחשוב מה היה, אילו נאות להיות משגיח כשרות אלמוני...

לימים, אמר למקורביו: "היודעים אתם מה ההבדל בינינו לבין... אברהם אבינו?"

תמהו לשאלה, ותמהו עוד יותר לשמע התשובה: "למעשה, אין כל הבדל"... כשראה את תמיהתם, הסביר: "אברהם אבינו שמע את קול ה' המצוה עליו: **'לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך'**, והלך בדבר ה' לארץ לא נודעת.

ההמשך בעמוד הבא.

אסור לעיין בעלון זה בשעת התפילה, נא לשמור על קדושת העלון (גניזה).

נח

* <u>מפטירין</u>: רוני עקרה ישעיה נ"ד.

* אי"ה, ברכת הלבנה מברכין, משבוע הבא, יום שלישי בערב.

* אי"ה, מיום שני הבא עלינו לטובה, בערבית מתחילים ב'ברך עלינו'.

זמני הדלקת נרות שבת

כניסת השבת
חיפה : 22 : 5
תל אביב : 32 : 5
ירושלים : 17 : 5

יציאת השבת
חיפה : 30 : 6
תל אביב : 32 : 6
ירושלים : 32 : 6
ר"ת חיפה : 06 : 7
ר"ת תל אביב : 07 : 7
ר"ת ירושלים : 03 : 7

לך לך

* <u>מפטירין</u>: למה תאמר ישעיה מ'.

* סוף זמן ברכת הלבנה, כל ליל שלישי, עד השעה 4:06 לפנות בוקר.

זמני הדלקת נרות שבת

כניסת השבת
חיפה : 16 : 4
תל אביב : 26 : 4
ירושלים : 11 : 4

יציאת השבת
חיפה : 24 : 5
תל אביב : 26 : 5
ירושלים : 26 : 5
ר"ת חיפה : 01 : 6
ר"ת תל אביב : 02 : 6
ר"ת ירושלים : 56 : 5

עמוד התפילה...

*** אי"ה <u>מדי יום</u> מתקיים מנין <u>בשחרית</u> יחד עם בחורי הישיבה הגבוהה בוגרי ישיבות קטנות מצטיינים.**
הצבור היקר והקדוש מוזמן.
קורבנות ב: 6.55. ישתבח ב: 7.30.
*** וכן מדי <u>שבת</u>, קורבנות ב: 7.15.**

אבות - ובנים

אי"ה מדי שבת קודש, אחר תפילת מנחה שבשבת קודש, מתקיים לימוד של **<u>אבות ובנים</u>** בבית מדרשנו.
הצבור הקדוש מוזמן לטעום ולהגדיל תורה ולהאדירה.

בס"ד, שיעור תורה <u>ב</u>קרית חיים...

כמו כן, הננו שמחים להודיע לציבור הקדוש, שמתקיים שיעור ע"י מורנו ראש הישיבה שליט"א מדי שבוע ביום שני בקרית חיים מערבית ברח' אברבנאל (בבית הכנסת הלבן-הקרוב לים) בהלכות שבת, מספר בן איש חי, בשעה 20.00 בערך.
הציבור היקר והקדוש מוזמן להגדיל תורה ולהאדירה.

רואים ישועה והצלחה!!!

המעונינים לתרום <u>לאחת מסעודות</u> **הישיבה - לעלוי נשמת נפטרים, לרפואה, להצלחה, לזווג הגון, לזרע של קיימא או הצלחה בכל הענינים, התרומה לישיבה** <u>בסך - 200 ש"ח</u>.
<u>ויהי רצון שבזכות החזקת התורה הקדושה, שתבורכו בכל מילי דמיטב.</u> לתיאום בט"ל: 9847363 - 04.
או דרך בנק הדואר, מס' החשבון בבנק הדואר - <u>2598156</u>.

זמני התפילות והשיעורים בימי החול לציבור הקדוש.

אי"ה, בבית מדרשנו מתקיים מדי יום בשחרית תפילה כותיקין. להלן זמני הנץ החל משבת
"נח, לך לך"

יום	עלות השחר	טלית/ ותפילין	נץ
ש	5:48:45	6:02:45	6:54:30
א	4:49:45	5:03:30	5:55:30
ב	4:50:45	5:04:15	5:56:15
ג	4:52:00	5:05:00	5:57:15
ד	4:53:00	5:05:45	5:58:00
ה	4:54:00	5:06:30	5:58:45
ו	4:55:00	5:07:15	5:59:45
ש	4:56:00	5:08:00	6:00:30
א	4:57:00	5:09:00	6:01:30
ב	4:58:00	5:09:45	6:02:15
ג	4:59:15	5:10:30	6:03:15
ד	5:00:15	5:11:15	6:04:00
ה	5:01:15	5:12:00	6:05:00
ו	5:02:15	5:12:45	6:06:00

<u>השיעור בכולל ערב לקהל הקדוש.</u>
* שיעור הכנה מ: <u>21.00 - 20.30</u>.

* ומהשעה: <u>22.00 - 21.00</u> שיעור ע"י מורנו ראש הישיבה, במסכת חגיגה

שמירת הלשון

* מדי יום חמישי בערב בשעה: <u>21.45</u> אי"ה יתקיים שיעור מוסר בעניני <u>שמירת הלשון</u>.

אחר תפילת שחרית **שיעור בהלכה** ע"י מורנו ראש הישיבה **או"ח טור וב"י, ומ"ב.**

מנחה: 12.40.
ערבית ראשונה: 19.05.
<u>ערבית שניה</u>: 22.00

משל ונמשל...

"כי יצר לב האדם רע מנעריו" (בראשית ח, כא).

הכשרת והכנת הלב לעשיית תשובה

כאשר אדם הולך בדרך ארוכה לבדו, הדרך נראית לו כקשה וארוכה ביותר. לעומת זאת, אם מתלווה אליו רעהו, והם משוחחים בדרך, הרי שהדרך נראית קלה יותר וקצרה יותר, כי הם מדברים על קשיי הדרך, נותנים עצות זה לזה ומשתדלים להקל האחד על חברו.

לעומת זאת, אם מהלכים בדרך שני אנשים שהם זרים זה לזה, ולא נוצרת ביניהם הבנה, הרי שההליכה ביחד לא תועיל להם כמעט מאומה. כל אחד ממשיך לחיות לבדו, ללא דיבורים וללא חלוקת העול ביניהם, והדרך קשה וארוכה.

עפ"י משל זה מסביר **רבי אברהם בעריש פלאהם**, תלמידו של המגיד מדובנא, את הפסוק: "אם יתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו, הילכו שנים יחדיו בלתי אם נועדו" (עמוס ג, ו), והיינו שאנשים תמהו ושאלו את הנביא: מדוע השופר אינו מעורר אותם לשוב בתשובה ולהתקרב לה' ע"י עזיבת כל החטאים וטיהור הלב לעבודתו יתברך?

על כך השיב להם הנביא: כשם ששנים ההולכים בדרך, התועלת קיימת רק אם הם אמנם נועדו לכך, דהיינו שהם מכירים האחד את רעהו וכל אחד מהם שמח בחברתו של הזולת. וכך גם בשופר, רק כאשר מכינים את הלב ומוכנים לשמוע את התראתו, הדברים מועילים. לעומת זאת, אם אין את הכנת הלב המוקדמת בחודש אלול והאדם לא ניסה מבעוד מועד להתקרב לה' ולהטהר, התקיעות בראש השנה לא יחרידו את לבו וכמעט שלא ישפיעו עליו.

שיעור מוסר מדי יום ע"י מורנו ראש - הישיבה והכולל.
בשעה: <u>18.40</u>. **הציבור היקר והקדוש מוזמן להגדיל תורה ולהאדירה.**

מכותלי בית המדרש בימי שישי ושבת

* **ביום שישי בבוקר** שיעור עם מורנו הראש ישיבה מהשעה: 12.30 - 11.15 במסכת **בבא מציעא**, ואחרי כן תפילת מנחה.

* **בליל שבת** שיעור בשעה: 21.30 - 20.30.

* **וביום השבת:** אחרי תפילת הנץ מתקיים שיעור בהלכה - בהלכות תפילין סימן **כ"ח**, עם הסברים למעשה ע"י מורנו ראש הישיבה (קידושא רבה אחר התפילה).

* **בשבת** בין השעות: 15.30 - 15.00 - שיעור כחצי שעה חומש עם פירוש **הרמב"ן**, ע"י מורנו ראש הישיבה. ואחרי כן בשעה 15.30 תפילת מנחה.

הציבור הקדוש מוזמן על מנת להגדיל תורה ולהאדירה.

<u>דבר המערכת.</u>

לכל אחינו "בית ישראל" עליה בתורה ויראת שמים, וחורף בריא ושמח.

המעונינים לזכות לתרום ל"זכוי הרבים", ע"י הוצאת עלון זה לאור, ע"י תרומה לישיבה בסך - 200 ש'. עם אפשרות לפרסום, לעלוי נשמת או להצלחה בכל הענינים, או בחסות שתפורסם. אפשר לצור קשר עם המערכת בט"ל - 0527-182434
המעונינים לתרום להחזקת המוסדות: מס' חשבון בנק הדואר - 2598156 תזכו למצוות.

המשך לפרשת: לך לך.

ואף אני עשיתי כן. ולא אני בלבד, אלא מאות אלפי יהודים היגרו לכאן. ואני מאמין באמונה שלמה שהגענו לכאן בדבר ה׳, ופסוק מפורש הוא: **׳מה׳ מצעדי גבר כוננו׳** אלא מאי, ההבדל בינינו אחד הוא: אברהם אבינו ידע מראש שזה רצון ה׳. אנו, כסבורים היינו שפועלים אנו מיוזמתנו. רק לאחר מעשה, במבט לאחור, מבינים אנו שהיה זה רצון ה׳...״

בכך הסביר את דברי רש״י על הפסוק ״וישמע את הקול מדבר -אליו״, שהקדוש ברוך הוא דיבר כביכול בינו לבין עצמו, ומשה רבינו שמע. כך פועלים אנו בעולם, ובדיעבד מתברר ׳שהכל נהיה בדברו׳, והוא יתברך ״עשה עושה ויעשה לכל המעשים״.

״אילו היו האנשים יודעים זאת״, אמר, ״לא היו גירושין בעולם... שהרי הגמרא מגלה לנו כי ארבעים יום לפני יצירת הוולד קובעת בת קול כי בת פלוני לפלוני. אלא מאי, הרי זו בחינת ׳דיבור בינו לבין עצמו׳ כביכול, כי איננו שומעים את ההכרזה. אבל כשבני הזוג נפגשים, ונישאים בשעה טובה, הוברר למפרע שעל כך כיוונה בת הקול, ורצון הבורא יתברך הוא, כאילו שמעו על כך נבואה מפורשת.

ובנוסף למצוה הכללית של נישואין, מקיים הוא מצוה פרטית וייחודית בנישואיו לבת זוגו!״

הדברים נפלאים כל כך. משרים אמונה ובטחון, רוגע ושלוה. כי הרי באותה גמרא נאמר, כי בת הקול מכריזה גם על ״בית פלוני לפלוני, שדה פלונית לפלוני״, ואין אדם נוגע במה שמוכן לחבירו כמלוא נימה, ועליו להיות שמח בחלקו, כי זה החלק הקצוב לו, וכל באי עולם אין בכוחם לגרוע מחלקו, וכל מאמציו לא יועילו להוסיף עליו!

הדברים משרים אמונה ובטחון במישור האישי, ועל אחת כמה וכמה במישור הכללי. שהרי אין ספק כי מליוני יהודים נקבצו ובאו לנחלת אבות, לארץ הקודש, בהכוונה ממרום. אין ספק כי הארץ הנבנית, הדרכים הנסללות, - הכל מכוון לתכלית אחת, הכל מכוון לרגע הגדול בו ייתקע בשופר גדול לחירותנו, בו יפציע אור גאולתנו. בו נכון יהיה בית ה׳ בראש ההרים, והיתה לה׳ המלוכה!

שיחת מוסר שנאמרה בהיכל ישיבת ״חכמה ומוסר״ ע״י מורנו ראש הישיבה והכולל.

השיחה נאמרה בהקשר לספר ״שערי תשובה״.
שער ג פרק: סח.

פעם שמעתי מרב אחד, שכבר נפטר, שהלך אברך אחד להתיעץ האם לקנות בית, המיעץ אמר לו, קנה, הוא קנה בית גדול בעצת המיעץ, ומה שקרה בסוף, הוא לא יכל לעמוד בתשלומים, והסתבך והתגלגל בצרות גדולות.

אותו רב אמר: ״באים אלי אנשים להתיעץ בענייני קניית בית, ואני שואל אותם מאיפה תשלמו את המשכנתא? הם עונים, אשתי תעבוד״ ועוד כל מיני סיפורים, אני אומר להם ״אל תאכילו אותי לעקשן״, צריכים לראות דברים ברורים, מאיפה משלמים!

האנשים הלא מחושבים פועלים לטובת הבנקים, כי הבנקים עושים את העבודה שלהם, אם לא משלמים להם הם מטפלים, ואז הוא מפיל את עצמו למיתה ממש. יוצא, שאין בזה טיפת הגיון, ומצוי מאוד שבסופו של דבר הם מסבכים גם את הערבים שלהם.

לפעמים בעל הגמ״ח הוא אדם זהיר, אבל ׳הערבים׳ הרבה פעמים זה יכול להיות ׳החברותא׳ שלו. ניגש האברך לחברותא שלו ואומר לו: ״שמע נא ידידי, האם לא אכפת לך לחתום ערבות על כמה אלפי דולרים״. והערב רואה שהחברותא שלו הוא כל כך צדיק, כל כך מקיים את המצוות יפה, ואומר בלבו: ״מה הבעיה?!״ והוא לא יודע שלחברותא שלו בפרט הזה יש בעיה.

הוא חותם לו ובסוף בעל הגמ״ח רואה שהוא לא מצליח להוציא את הכסף מהלווה, והוא ניגש לתבוע את הערב!...

מה חושב הלווה הזה לעצמו, שהוא לא יקבל קללות?! הרי הערב מרגיש שהוא הכי פגוע מכל הענין. הוא אומר בלבו, אני לא נהניתי כלום מכל העסק הזה, ואילו הלווה שמח ואני צריך לשלם במקומו?! אני מכיר אנשים שכל המשפחה שלהם התפוררה בגלל זה. הם חתמו ערבות, והלווים היו נוכלים ורמאים, ולא היה לערבים מאיפה לשלם את הערבות.

עוד היה טוב אם לפחות הערבים היו מתחילים מהתחלה לשלם את המשכנתא, הם מראש היו משלמים את המשכנתא הנוספת היא היתה מצטרפת לתשלומים הקבועים שלהם. אך דא עקא, הלווים לא שלמו כמה שנים טובות, והחוב בינתים התנפח בכפליים ואז נופלים כל התשלומים על הערב. ככה הרסו הרבה משפחות.

אני מכיר משפחה אחת כאן ברכסים, שהתמוטטה רק מהחובות האלה. הם חתמו ערבות על הלוואה אחת, ושנים על גבי שנים הם שלמו, הבעל כל הזמן היה במצב קשה, היה עובד ושום דבר לא נשאר לו בגלל הערבות.

אלו עוולות שלא יתוארו. לווה רשע ולא ישלם! שהאדם יזכור טוב, שאם הוא לא משלם, ה׳ ישמור, ככה הוא נקרא: ״לווה רשע״!

לא תלין פעולת שכיר אתך עד בקר (ויקרא יט, יג); ביומו תתן שכרו ולא תבוא עליו השמש (דברים כד, טו). ואמרו רבותינו זכרונם לברכה (ב״מ קי ב): שכיר יום גובה כל היום וכל הלילה, שכיר לילה גובה כל הלילה וכל היום, אחד שכר הבהמה ואחד שכר האדם ואחד שכר הכלים עובר עליהם על בל תלין, קבלנות עובר עליו על בל תלין.

יש בזה פרטים, דוקא אם השכיר תובע את משכורתו רק אז עובר בעל הבית על האיסור של ׳לא תלין...׳ או ׳ביומו...׳ אבל את המצוה ודאי שיש מקום לקיים אותה בזמן, אף אם השכיר לא תבע, זו הזדמנות לקיים מצוה, אפילו לשכיר גוי יש את המצוה לשלם בזמן.

יש כאלה בעלי מלאכה שמשחקים עם שכריהם הרבה לענין התשלום וזו עוולה. לפעמים יש להם את הכסף ואעפ״כ הם מעקבים את התשלום. אולי הם חושבים, שאם יחזיקו את הכסף בכיס יצא להם מזה משהו. יש אנשים שאומרים להם בדרך בדיחותא: ״מה אתה חושב שהכיס שלך מוליד כסף, בשביל מה אתה מחזיק את הכסף בכיס?״...

ההמשך יובא בעוד שבועיים אי״ה.

בס״ד

מצא את המסתתר

לפרשת	נח
ללא פרסים	
מצא 18 מילים בלבד בתפזורת. במאוזן, במאונך ובאלכסון.	מצא מימרה מסתתרת .

פ	ל	ח	ה	כ	ל	ח	פ	ר
ע	צ	ה	ן	ל	כ	ע	צ	א
י	פ	ע	ח	א	ל	פ	י	ש
ח	מ	ק	ו	מ	ח	צ	ע	י
פ	ע	ח	פ	א	ח	ד	ג	ו
צ	כ	ג	ה	כ	ל	פ	צ	ח
ע	ח	צ	ה	י	ה	ח	ו	פ
מ	מ	מ	נ	ש	מ	ר	ע	ח
י	י	פ	ה	ע	פ	ר	צ	מ
ע	ו	ו	ה	כ	ל	ע	ש	ש
ב	פ	ח	צ	ש	ב	ג	ח	י
ר	ע	א	ל	ה	צ	ת	פ	מ
א	ח	פ	מ	ה	ע	פ	ר	ר
פ	מ	ה	ו	פ	ט	י	ח	פ
ה	י	ק	ס	ח	ש	ר	ל	ע
ב	י	מ	ל	מ	פ	ח	ר	ה
ר	ח	פ	ח	ת	מ	ל	ע	א
ח	ל	נ	מ	ו	פ	ב	ח	ל
ע	פ	ש	ק	ל	ש	ע	ו	פ
צ	נ	י	פ	ח	צ	פ	י	ל

שבעה	חמס	יקום
גשם	מבול	ארבעים
חמשים	בהמה	רוח
רמש	וישאר	נשמת
חיים	נח	אררט
חם	גפר	יפת
וימח	שם	חרבה

האם מצאת את המשפט:

מאת : קהלת פרק ג

הכל הולך אל מקום אחד הכל היה מן העפר והכל שב אל העפר :

בס״ד
קח פסק זמן...
מעוניין בהפוגה לשעות:
הבוקר/ צהרים/ערב ?
או שבת איפוח?
בישיבת ׳חכמה ומוסר׳ שכונת בנה ביתך רח׳ התאנה 2 רכסים.
בנשיאות הרה״ג **אברהם טוויל הכהן** שליט״א ראש הישיבה.
לפרטים : הרב נתנאל יהב , טל׳ : 7124735 - 052 .
* שבתות האירוח מיועדות רק לרווקים.
בימי שני מדי שבוע מתקיים שיעור מפי ראש הישיבה שליט״א בשעה 19:45 בבית הכנסת הלבן ברח׳ אברבנל, בקרית חיים מערבית.
בכל יום שני בשעה 20:15 מתקיים שיעור תורה בביהכנ״ס ״נצר יעקב״ ברח׳ ט׳רניחובסקי 9, קרית בנימין קרית אתא. ע״י אחד מרבני הישיבה.

מעשה...

הגאון רבי סלמאן מוצאפי זצ״ל

״ויזכור אלקים את אברהם, וישלח את לוט מתוך ההפכה״. ״אשרי הצדיקים, ואשרי דבוקיהם,״ כתב רבינו בחיי, שבזכות הצדיק ניצול לוט, ובזכותו ניצלו בנותיו. ולפנינו סיפור על מאות שניצלו בזכות הצדיק.

בכל לילה היה הגאון רבי סלמאן מוצאפי זצ״ל קם לתיקון חצות, לקונן על גלות השכינה ולבקש על הגאולה שתבוא מהרה, ולאחר מכן היה עוסק בסודות התורה בהתמדה עצומה עד אור הבוקר, שאז הלך לתפילה.

יום אחד לפנות בוקר הלך כמנהגו, ולא ידע שבלילה פעלו המחתרות, והבריטים הטילו עוצר. נעצר על ידי המשמרות, ונכלה במחנה ״שנלר״. התבונן סביבו, וראה כשלוש מאות יהודים. מהם שנעצרו כשהפרו את העוצר, מהם נאסרו כחשודים בחברות בתנועות המחתרת. ישבו באפס מעש, והמתינו לחקירתם.

ראה, וחשב: לבטלה, מה זו עושה? הלא זו הזדמנות פז, מיד החל לדרוש לפניהם דברי התעוררות, ומאפס מעש נקבצו להאזין לדברים. דיבוריו היוצאים מן הלב נכנסו ללבבות, וכשהחל לומר ״תיקון חצות״ אמרו אחריו פסוק בפסוק, קראו בקול מר לפורקן ולגאולה, זעקו עימו ״ה׳ הוא האלקים,״ וקראו קריאת שמע.

שמעו זאת השומרים הבריטים ונזעקו. ראו שאולם המעצר הפך לבית כנסת ענק, והעצורים שופכים את נפשם בתפילה. אמרו: ״אין אלו טרוריסטים״, ושיחררום מן המעצר...

השלים תפילתו ושב לביתו. היתה הרבנית מודאגת מאיחורו. ידעה שהוכרז עוצר וחששה שמא נכלא, ואולי ישפט לתקופת מעצר.

אמר לה: ״אמנם עצרוני, אך לא כדי לכלאני, אלא כדי שאשחרר עימי יהודים נוספים״... סח לה כל המעשה, וסיים את סיפורו באמרו: ״הרוחניות והגשמיות קשורות ושלובות זו בזו. מכיון שגאלתי את הניצוץ הרוחני שבהם והוצאתיו, באה גם פדות וגאולה מן המאסר, ושיחררום. ואף העם כולו כך, אם יגאל רוחנית - יגאל גם גאולה גשמית!״

הלכות: בענין ברכת שהחיינו והטוב והמיטיב על בשורה טובה.

א. בענין ברכת שהחיינו והטוב והמיטיב על בשורה טובה

סעי׳ א׳, שו״ע: על שמועות שהן טובות לו לבדו מברך שהחיינו, ואם הם טובות לו ולאחרים מברך הטוב והמטיב. ויכול לברך ברכות אלו כל זמן שהשמחה בלבו שעדיין לא התרגל לשמועה הטובה ששמע.

ומסתבר שאין חלות ברכה אלא אם כן השמועה ששמע שמועה טובה וחשובה ששמח בה הרבה, הן שמחה של ממון הן שמחה אחרת כל אחד לפי השגתו ולפי מצבו.

וכבר כתב במשנ״ב (סק״א) בשם הפמ״ג שכהיום ממעטין בברכות אלו, ומ״מ הסומך לברך ברכות אלו כשהשמחה גואה בלבו יש לו על מי לסמוך ושפיר עביד, ואפילו אם אינו מברך מ״מ יהא זהיר מיד כשבא לו בשורה טובה להודות להשי״ת ויאמר הודו לה׳ כי טוב כי לעולם חסדו, ויבקש שכן יעזרהו השי״ת על העתיד.

ב. בדיני ברכת ׳דיין האמת׳

סעי׳ ב׳, שו״ע: על שמועות רעות מברך בא״ה אמ״ה דיין האמת. וצריך לברך תיכף בשעת השמיעה או הראיה, ואם לא בירך תיכף יכול לברך כל זמן שלא יצא הצער מלבו ולא הסיח דעת ממנו.

וכבר כתבו הט״ז והמג״א ושאר האחרונים שעל מיתת אדם שהוא מצטער עליו נוהגים העולם לברך ׳ברוך דיין האמת׳ בלא שם ומלכות, ורק על מיתת קרוביו שחייב להתאבל עליהם מברכין בשם ומלכות וכן במיתת תלמיד חכם חייב לברך בשם ומלכות.

וכאמור מעיקר הדין חייב לברך מיד עם הגיעה השמועה לאזניו, ואפילו בשבת, אך המנהג מקדמת דנא להמתין בברכה זו ולברכה בעת הלויה ובשעת הקריעה, אם כי אין קשר לברכה זו עם מצות הקריעה, והמברכה בעת השמועה לא הפסיד.

ג. בענין קבלת יסורי גוף ונפש באהבה ובשמחה

סעי׳ ג׳, שו״ע: חייב אדם לברך על הרעה בדעת שלימה ובנפש חפיצה כדרך שמברך בשמחה על הטובה וכו׳. ובמ״ב (סק״ד) כי באמת כל היסורים בין בגוף ובין בממון הוא הכל כפרה על העוונות כדי שלא יצטרך להתייסר לעתיד לבוא ששם העונש הוא הרבה יותר גדול וכו׳. וכתב בס׳ אגרא דפרקא (אות קכ״ד) ״ובעת שיזדמן לאדם איזה עיגום וצער יזכיר ויאמר הפסוק (תהילים כ״ה י״ח) ׳ראה עניי ועמלי ושא לכל חטאותי׳ בכדי שישים אל לבו שהוא בהשגחת הבורא על עוונותיו כי כמה וכמה עוונות יש לו לאדם שאינם מתכפרים ע״י תשובה ויוה״כ, רק תשובה ויוה״כ תולין ויסורים ממרקין, והשי״ת שולח לו יסורים קלים כדי לכפר על עוונותיו וכו׳ וזהו דווקא כשמשים אל לבו שכל תנועותיו בחפץ הבורא׳.

וביותר צריך האדם לקבל באהבה ובשמחה יסורי נפש חרפות ועלבונות וכדו׳ וכלשון הרמ״ק בספרו תומר דבורה (פ״ב) ״שיחשוב על עוונותיו תמיד וירצה בטהרה ובתוכחות ויסורים, ויאמר מה הם היסורים היותר טובים בעולם שלא יטרידוני מעבודת ה׳, אין חביב בכולם מאלו שיחרפוהו ויבזוהו ויגדפוהו שהרי לא ימנעו ממנו כוחו, ואינו בחולאים ולא ימנעו ממנו אכילתו ומלבושו, ולא ימנעו חייו וחיי בניו במיתה, א״כ ממש יחפוץ בהם ויאמר מה לי להתענות ולהסתגף בשקים המחלישים כוחי מעבודת ה׳ וכו׳ אסתגף בבזיון בני אדם וחרפתם לי ולא יסור כוחי וכו׳ וישמח בהם ואדרבה יחפוץ בהם״ וכו׳.